

CONCURSUL INTERNAȚIONAL DELA BUDAPESTA

Declarațiile maestrului emerit al sportului V. GOGLIDZE, conducătorul delegației sovietice.

Maestrul emerit al sportului, V. Goglidze, conducătorul delegației sovietice care participă la marele turneu internațional de șah dela Budapesta, a făcut următoarele declarații presei în legătură cu turneul și cu participanții:

„Fără îndoială acest turneu este unul dintre cele mai „tari“ concursuri de după războiu. Marii maștrii sovietici au demonstrat în nenumărate rânduri că sunt cei mai buni din lume, deaceia participarea lor la turneul dela Budapesta dă o deosebită importanță sportivă concursului. Conform regulamentului, se va juca tur și retur.

Intr-o formă excelentă se găsesc amândoi câștigătorii ultimului campionat de șah al URSS, marii maștri Smislov și Bronstein.

Smislov este un foarte talentat jucător de combinații și deosebit de puternic în cele mai ascuțite complicații tactice. Aceste calități, dublate de o înaltă tehnică i-au permis să realizeze nenumărate succese și să ocupe locul II la trecutul turneu pentru campionatul mondial dela Haga-Moscova.

Bronstein a reputat în ultimul timp câteva succese răsunătoare, atât

în întâlnirile internaționale cât mai ales în campionatele URSS. Ceiace-l caracterizează este felul în care știe să-și dozeze eforturile în concursuri de lungă durată. Acest fapt l-a ajutat să câștige cel de al 16 și 17-lea campionat unional și să ocupe primul loc la marele turneu dela Stockholm. Bronstein creiază cu măiestrie poziții complicate, cu multe figuri pe tablă, găsește abil posibilitățile cele mai ascunse și realizează cu exactitate și cel mai mic avantaj.

Fostul campion al Uniunii Sovietice, marele maestru Paul Keres, are o bogată experiență a turneelor internaționale. Combină foarte frumos și conduce fin jocul pozițional. Are vaste cunoștințe teoretice, pe care a reușit să le puie în aplicare cu ocazia nenumăratelor turnee în care a jucat. Ultimele lui rezultate sportive arată că a experimentat aceste cunoștințe, dar Keres își va desfășura, fără îndoială, la Budapesta întreaga gamă a posibilităților sale.

Marele maestru Kotov este pe drept cuvânt considerat ca unul dintre cei mai buni jucători de șah din Uniunea Sovietică. Este înzestrat cu un calm și un sânge rece într-adevăr proverbial, în cele mai grele poziții

salvând partide care păreau iremediabil pierdute. Kotov este un excelent jucător de contraatac.

Un foarte bun teoretician este marele maestru I. Boleslavski. Deși n'a reușit să ocupe primul loc în concursurile mari, datorită lipsei de agresivitate, era însă totdeauna aproape de el. Pentru turneul dela Budapesta Boleslavski s'a pregătit intens și va putea juca desigur cu toată forța sa.

Marii maeștri Flohr și Lilienthal au o vastă experiență a concursurilor.

Sahiștii străini sunt reprezentați de marele maestru ungar Laszlo Szabo, marele maestru suedez Stahlberg și campionul Argentinei, Najdorf.

Marele maestru ungar, Szabo, are o vastă experiență a concursurilor,

având rezultate strălucite în ultimul timp. Najdorf este un jucător foarte bun, al cărui deosebit interes ce acordă fiecărei partide îl face să găsească mai totdeauna soluția corectă. Stahlberg este un bun tactician, și foarte puternic jucător al pozițiilor deschise cu figuri.

Fostul campion mondial, Max Euwe, a renunțat să participe la turneu din cauza ocupațiilor profesionale.

Americanilor Reshevsky și Fine, guvernul U.S.A. nu le-a dat voie să vină în Ungaria democratică.

Neparticiparea acestor jucători nu scade cu nimic valoarea turneului, întrucât ultimele întâlniri au arătat că ei sunt inferiori marilor maeștri sovietici.

PARTIDE DELA ULTIMELE CONCURSURI

APĂRAREA NIMZOVICI

Alb: D. Bronștein (URSS)

Negrul: L. Szabó (RPU)

Jucată în runda I-a a turneului internațional dela Budapesta 12. IV. 1950

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. a2-a3	

Aceasta este cea mai directă cale de a combate din punct de vedere strategic Apărarea Nimzovici. Negrul este silit să ia imediat la c3 și planurile de luptă se clarifică: albul capătă perechea de nebuni, cu prețul slăbirii poziției sale de pioni și va căuta să ocupe centrul și să deschidă jocul, iar negrul va căuta să exploateze slăbiciunea pionilor c3 și c4.

4...	Nb4:c3+
5. b2:c3	0-0

O mutare nouă în această poziție, care ascunde un nou plan de apărare al negrului în varianta 4. a3. De obicei se joacă la mutarea 5-a a negrului 5... c5, 5... b6, 5... d6, sau 5... d5.

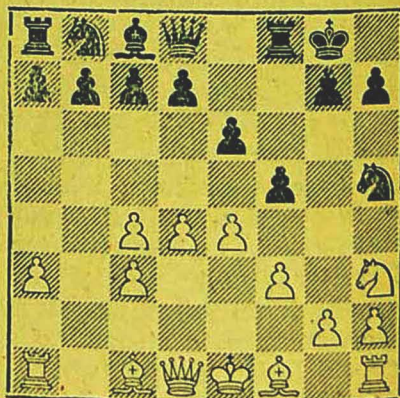
6. f2-f3

Albul își continuă planul normal de ocupare a centrului cu e2-e4.

6... Cf6-h5 !?

Aceasta este noutatea pregătită de către marele maestru Szabó. Amenințarea Dh4+ silește pe alb la o mutare nepotrivită a calului la h3, celace permite negrului să joace f7-f5 și să înceapă în felul acesta lupta în centru.

7. Cg1-h3	f7-f5
8. e2-e4	
8...	c7-c5

Cu aceasta negrul amestecă cele două sisteme de apărare: cel clasic, bazat pe c5, — și inovația sa bazată

pe atacul câmpului e4. Această imbinare nu este consecventă. Mai bine ar fi fost 8... fe9. Ng5 (forțat căci la fe ar fi urmat Dh4+), Cf6, 10. fe, h6! 11. Nf6: (11. Nh4?, g5 12. Ng3, Ce4 13. Dh5, De8! și negrul câștigă un pion căci nu merge 14. Dh6: din cauza Tf6 și albul pierde dama) 11... Df6: 12. Ta2, e5! cu joc egal.

9. e4-e5

Cb8-c6

10. f3-f4

Greșit ar fi fost 10. g4, fg 11 fg din cauza Dh4+. Dacă negrul joacă însă acum 10... Dh4+, atunci urmează 11. Cf2! (nu 11. g3, Cg3!).

10...

g7-g6

11 Nf1-e2

b7-b6!

Negrul nu se teme de 12. Nh5:, Dh4+ 13. g3, Dh5: 14. Dh5:, gh, căci în acest caz lipsa nebunului de alb ar avea drept urmare căderea rapidă a pionului dela c4.

12. 0-0

Ch5-g7

13. Ncl-e3!

Cu aceasta albul începe lupta pe flancul damei, pe câmpurile negre.

13...

c5:d4

14. c3:d4

Nc8-a6

Deși albul a scăpat de pionii dubli de pe coloana „c”, totuși pionul său dela c4 a rămas slab. În jurul lui se dă lupta în faza următoare a partidei.

15. Ddl-a4

Dd8-c8

16. Tfl-cl

Cc6-a5

17. Tal-bl

Ta8-b8

18. Ch3-g5!

O mutare foarte fină care prăgătește un atac neașteptat pe flancul regelui. În același timp calul se apropie de teatrul principal de operații, via f3.

18...

Dc8-c6

19. Da4-b4

Dc6-c7

Pentru a para amenințarea c4-c5. În acest moment ambii adversari se aflau în mare criză de timp. Bronstein mai avea pentru următoarele 20 de mutări 30 minute, iar Szabó numai 20.

20. d4-d5

Ca5-b7

21. Db4-cl!

Dintr'odată dama albă se aruncă pe celălalt flanc, cu amenințări dintre cele mai tari, mai ales că figurile negre sunt deplasate pe flancul damei.

21...

Cb7-c5

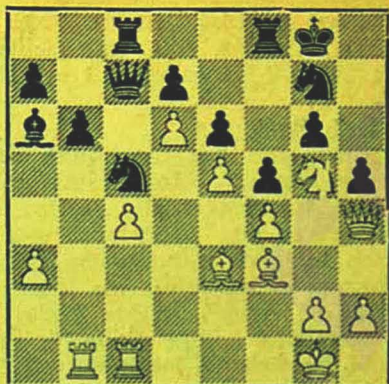
22. De1-h4

h7-h5

23. Ne2-f3

Tb8-c8

24. d5-d6.

Este evident că albul a câștigat lupta strategică în jocul de mijloc. Pionul c4 a rezistat atacului și forțele negrului sunt acum respinse și îngrămădite de lanțul de pioni albi care domină centrul.

24...

Dc7-d8

25. Dh4-g3

Cc5-d3

În criză de timp, negrul se aventurează într-o combinație incorectă de sacrificiu al calității (turn contra nebun). Și altfel însă poziția sa ar fi fost greu de apărut.

26. Tc-c3

Na6:c4!?

27. Nf3-b7

b6-b5

28. Nb7:c8

Dd8:c8

29. Cg5-f3

Rg8-h7

30. Cf3-h4

Dc8-e8

31. Ne3-d4 și negrul a cedat. Calul din d3 nu poate fugi și albul câștigând două figuri pentru turn, rămâne cu o figură în plus.

GAMBITUL DAMEI

(Apărarea Slavă)

Alb: A. Lilienthal (URSS)

Negrul: V. Smislov (URSS)

Jucată în runda I-a a turneului internațional dela Budapesta 12.IV. 1950.

1. d4, d5 2. c4, c6 3. Cc3

O propunere de a intra în complicații prin 3... e5, pe care însă negrul o refuză.

3... Cf6 4. Cf3, dc 5. a4, Nf5 6. e3, e6 7. Nc4:, Nb4 8. 0-0, 0-0.

Seria aceasta de mutări este bine cunoscută din cele două matchuri pentru campionatul mondial dintre Alehin și Euwe (1935 și 1937) și duce la un joc foarte interesant. În locul mutării 8... 0-0, se mai poate juca și 8... Cbd7, care poate duce la o remiză ra-

pidă după 9. Db3, a5! 10. Ca2, Ne7 11. Db7.; Tb8 12. Da6, Ta8 (Smislov-Flohr, Al XV-lea campionat al URSS, 1947).

9. De2, Ng4!

Aceasta este cea mai bună continuare a negru'ui. În această poziție s'au mai încercat și alte mutări, dintre care cea mai importantă este 9... Ce4, cu ideea de a împiedica mecanic înaintarea e3-e4. Albul are însă posibilitatea să obțină un joc foarte bun prin sacrificiul unui pion: 10. Nd3, Nc3: 11. bc, Cc3: 12. Dc2, Nd3: 13. Dd3: Cd5 14. Na3. Te8 15. Tab1, b6 16. Tfcl, a5 17. Ce5 (Euwe-Alehin, a 17-a din match, 1937).

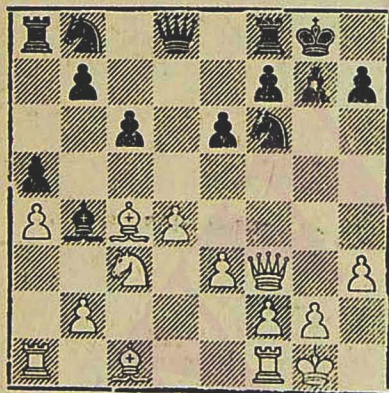
10. h3

Aci se joacă de obicei 10. Tdl, Cbd7 11. e4, De7 12. e5, Cd5 13. Ce4, dar negrul egalează după 13... h6 14. h3, Nh5 15. Cg3, Ng6 16. Nd2, a5 17. Tacl, Cb6 18. Nb3, Cd2: 19. Td2.; Tad8 (H. Steiner-Yanovski, Groningen 1946). Mutarea jucată de alb în partidă este mai puțin cunoscută și se pare că dă albului șanse mai bune de a obține avantaj.

10... Nf3:

Schimbul la f3 este considerat ca metoda cea mai bună pentru negru de a obține un joc satisfăcător.

11. Df3.; a5!?

Cu aceasta marele maestru Smislov părăsește varianta teoretică pe care el însuși a experimentat-o cu negrul în partida cu Reshevsky din turneul pentru campionatul mondial 1948, anume: 11... Cbd7 12. Tdl, e5 13. d5, Nc3: 14. dc6, e4! 15. Df5, Ne5! cu joc egal.

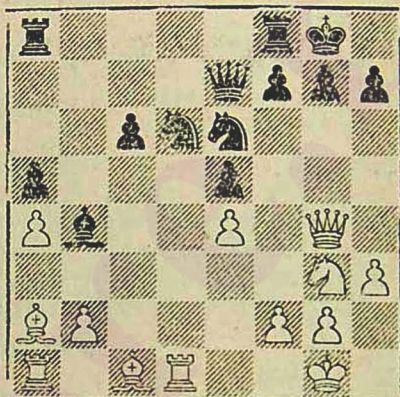
12. Tdl, Cbd7 13. e4, e5 14. d5, Ce8 15. dc, bc 16. Cce2, Cd6

Cu prețul slăbirii poziției sale de pioni pe flancul damei, negrul și-a

adus calul la d6 de unde atacă pionul e4. Manevra aceasta, deși foarte interesantă, se dovedește a fi prea artificială. Timpul pierdut de negru permite albu'ui să organizeze un atac puternic pe flancul regelui.

17. Na2, Dc7 18. Cg3, Cc5 19. Dg4, Ce6.

20. Cf5.

Interesant era aci sacrificiul de calitate 20. Td6.; Dd6: 21. Cf5, Dd7 după care albul ar fi avut atac. Negrul se putea însă apăra, căci nu mergea 22. Ch6+, Rh8 23. Cf7+, Df7: 24. Ne6: din cauza Df2:+ După 22. Nh6 negrul ar fi dat înapoi, calitatea cu g6, egalând jocul.

20... Cf5: 21. ef, Cd4 22. Ng5, Dd6 23. f6

Poate mai bine ar fi fost întâi h3-h4-h5 și numai după aceia f5-f6.

23... g6 24. h4, Tfd8 25. h5, Dd7 26. hg, hg!

27. Dh4, Df5 28. Nc4, Ce6 29. Ne3 și partida s'a dat în această poziție remiză.

APĂRAREA FRANCEZĂ

Alb: V. Chiose

Negru: E. Schmidt

Semifinala campionatului Capitalei pe 1950.

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Cc3, Cf6 4. Ng5, Ne7 5. e5, Cfd7 6. h4.

Continuarea clasică este aci 6 Ne7: Albul alege însă bine cunoscutul atac al lui Chatard, jucat pentru prima dată în partida Alehin-Fahrni, Mannheim 1914.

6... c5.

Mutarea aceasta în legătură cu f7-

f6 constituie cel mai bun sistem de apărare al negrului. Câștigarea unui pion prin luarea de două ori la g5 este complet greșită, cum s'a văzut în partidele Alehin-Fahrni și Bogoljubov — Spielmann, Stockholm 1919: 6... Ng5: 7 hg., Dg5: 8. Ch3! De7 9. Cf4, a6 (9... Cf8? 10. Dg4! cu dubla amenințare 11. Dg7: și 11. Cfd5:). Așa a jucat Fahrni în partida citată mai sus și a pierdut repede) 10. Dg4, g6 11. 0-0-0, c5 12. Dg3!, Cb6 13. dc, Dc5: 14. Nd3, Df8 15. Ne4!! și albul a obținut un atac câștigător.

7. Cb5?

O mutare greșită după care albul ar fi trebuit să intre în poziție grea. Continuarea corectă este 7. Ne7:, Re7: (7... De7: 8. Cb5!) 8. Dg4, Rf8 9. Cf3 cd 10. Dd4: cu joc complicat. Interesantă este și continuarea recomandată de Lilienthal: 7. Dg4, de ex. 7... Cc6 8. Ne7:, Re7: 9. Dg5+, Rf8 10. Dd8:+, Cd8, 11. f4 și albul stă ceva mai bine (Lilienthal - Mis Menchik, Moscova 1935).

7... f6! 8. Nd3

Cu aceasta albul sacrifică o figură, după modelul bine cunoscutei partide Panov-Iudovici, Tbilisi 1937, în care însă calul alb se afla la c3 și deci atacul a bului era mult mai efektiv. Ordinea mutărilor în această partidă a fost 6... f6 7. Nd3!, c5 8. Dh5+, Rf8 9. Cd5!: Aci se vede rostul calului la c3. — 9... fg 10. Th3, g4! 11. Cf4! Ce5: 12 de gh și acum albul ar fi putut obține un atac câștigător cu 13. Ch3: Rg8 14. Nc4! În loc de aceasta Panov a jucat 13. Nh7:?, la care a urmat 13... Th7: 14. Dh7:, h2! și negrul a câștigat.

8... fg!?

După aceasta atacul albului devine extrem de periculos. Continuarea justă pentru negru era 8... a6! 9. Cd6+, Nd6: 10. ed., cd4 11 Dh5+, Rf8 12. Cf3, Cc6 13. 0-0-0, De8 14. Dg4, e5 15. Dg3. Cc5 cu avantaj clar pentru negru (Kluger-Szabo. Tatatovarovs 1935).

9. Dh5+, Rf8 10. Th3, g4 11. Dg4:, c4.

Pentru a deplasa nebunul prea bine postat albului.

12. Tf3+, Cf6

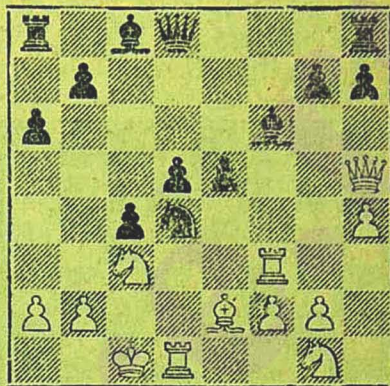
Negrul înapoiază figura pe care o avea în plus, celiace reprezintă un prim succes pentru alb.

13. ef, Nf6: 14. Ne2. a6

15. Cc3, Cc6 16. 0-0-0, e5

Înaintarea aceasta în centru pare foarte tare, căci la prima vedere albul nu poate împiedica pierderea pionului său central, celiace ar fi avut drept urmare și pierderea partidei.

17. Dh5!, Cd4:?!

O mutare greșită care dă prilejul albului să termine partida printr'un frumos sacrificiu de calitate. Nu mergea desigur 17... cd, din cauza 18. Cd5:

18. Td4:!

Sacrificiul calității este forțat.

18... ed 19. Cd5:, Ne6?

Ultima șansă a negrului era 19... Ng4, deși și atunci după 20. Dg4:, Dd5: 21. Tf5 situația sa ar fi fost grea.

20. Cf6:, gf 21. Dh6+, Rf7 22. Tf4!

Aceasta este mutarea pe care n'a văzut-o negrul. Acum albul, câștigă forțat.

22... Tf8 23. Dh7:+, Re8 24. Nh5+, Nf7 25. Te4+ și negrul cedează căci pierde dama.

(Comentarii de V. Chiose).

GAMBITUL REGELUI!

Alb: Arhanghelsk

Negru: Groznai

Turneul prin corespondență al orașelor din R.S.F.S.R.,—1949

1. e4, e5 2. f4, ef 3. Cf3, g5 4. Nc4, Ng7 5. d4, h6 6. 0-0, Ce7

Continuarea aceasta a fost întâlnită și în partida Liublinski-Novotelov (Campionatul RSFSR 1949).

7. g3?

O mutare care pare foarte logică. Albul caută să deschidă jocul înainte ca adversarul să-și fi desfășurat forțele. Negrul domnăstrea însă că mutarea aceasta nu este atât de periculoasă pe cât pare.

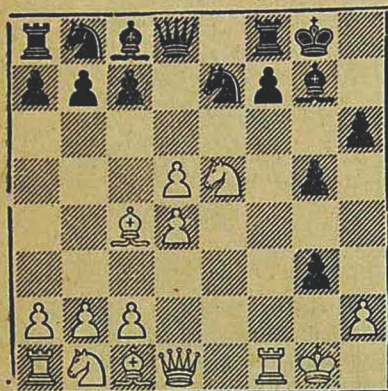
7... d5! 8. ed, fg3:!

După ce diagonală nebunului a fost închisă, continuarea aceasta devine posibilă și este chiar sensibil mai bună decât sistemul de apărare utilizat de obicei aici, cu mutările g5-g4 și f4-f3.

9. Ce5

Nimic nu dădea 9. d6, Dd6: 10. Ce5, gh+ 11. Rh1, Ne5: 12. Nf7:+, Rf8! urmat de 13... Nf4.

9... 0-0!

Se dovedește că mutarea aceasta este pe deplin posibilă: punctul f7 este suficient apărut. De ex. 10. d6?, Dd6! și acum dacă 11. Cf7:, atunci 11... gh+ 12. Rh1, Dc6+ cu câștig de figură. Dacă 11. Tf7: atunci 11... gh+ 12. Rh1, Ne6 și poziția albului nu este bună. La avantaj pentru negru duce și 11. Nf7:+, Tf7: 12. Cf7:, gh+ 13. Rh1, Dd5+ 14. Df3, (sau 14. Rh2:, Cf5) 14... Df3:+, 15. Tf3:, Nf5!, 16. Ce5, Ne4 și negrul are un pion în plus.

10. Cc3, Cf5 11. Dd3, Cd4:

Negrul ar fi putut juca și 11... Cd6, dar continuarea aleasă duce la variante forțate, care lămuresc repede poziția.

12. Ne3!

Dacă 12. Dd4:, atunci 12... Cc6!.

12... Ne5: 13. Nd4:, Nd4:+ 14. Dd4:

S'ar părea că albul păstrează un mare avantaj de dezvoltare și amenințarea Cc3-e4 pare foarte tare. Dar negrul a prevăzut toate acestea.

14... Nh3! 15. Tf3?

La 15. Ce4 negrul ar fi obținut prin 15... f5 16. Cc5, Nf1: 17. Tfl: gh+ 18. Rh1, Df6 19. d6+!, Rh7 20. Df6:, Tf6: 21. dc, Ca6 22. Ca6:, ba 23. Td1, Tc8 24. Td7+, Rg6 25. Nd5, Tb6 26. b3, Tb5 urmat de Tc5, o poziție câștigată.

Mai bine ar fi fost 15. Tfel, păstrând tensiunea, deși și în acest caz negrul are avantaj.

15... Cc6! 16. De3, Tfe8 17. Ce4, Ce5! 18. Cf6+, Rg8 19. Ce8:, Cf3:+ 20. Df3: De8: 21. hg.

La 21. Dg3: ar fi urmat foarte tare 21... Dd7. Este interesant că negru n'a găsit în niciun loc justificarea posibilității tactice de a lua h2. Albul ia la g3 din lipsă de mutări, care să mențină inițiativa.

21... De5 22. c3, f5 23. Df2, Tae8 24. Tatl.

Nu merge 24. Rh2, Ng4 25. Da7: b6! și albul nu poate să se apere împotriva atacului de mat.

24... Rg7.

Înainte de a simplifica jocul prin schimburi, negrul întărește poziția regelui.

25. d6, (ultima șansă) 25... cd 26. Rh2, Ng4 27. Td5, De4!

Duce repede la câștig pentru negru. A mai urmat:

28. b3, De3 29. De3:, Te3: 30. Td6:, Tc3: 31. Nd3, Tc1, 32. Rg2, Td1!

33. Td7+, Rf6 34. Nb5, Td7: 35. Nd7: Re5 36. a4, a5 Albul cedează.

Partida prezintă interes din punct de vedere teoretic.

(Comentarii de N. Novotelnov, din „Șahul în U.R.S.S., 1950)

PARTIDE INSTRUCTIVE

PARTIDA FRANCEZĂ

Alb: V. Smâslov

Negru: M. Botvinnic

jucată la al 14-lea campionat al URSS.

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. e4-e5	c7-e5

5. a2-a3

6. b2-c3

7. a3-a4

8. Cg1-f3

Nb4:c3+

Cg8-e7

Cb8-c6

Am jucat pentru prima oară varianta aceasta (cu negrul) în partida cu Millner-Barry (Hastings 1934). De atunci ea a intrat serios în practică. V. Smâslov a decărat adeseori că acest sistem este rău pentru negru;

deaceia l-am jucat în partida aceasta cu deosebită plăcere.

8...

Dd8-a5

9. Nc1-d2

Mai logic ar fi fost aci 9. Dd2, fără a împiedica schimbul posibil de Dame. Albul însă are intenția de a decide partida prin atac pe flancul regelui.

9...

c5-c4

10. Cf3-g5

Manevra Cf3 g5-h3f4-h5 a fost recomandată de mine în 1939, în comentariile la partida Pogrebiskii-Botvinnic. Negrul împiedică aducerea caului la h5.

10...

h7-h6

11. Cg5-h3

Ce7-g6

12. Dd1-f3

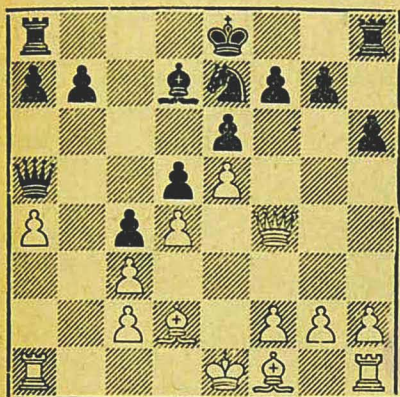
Nc8 d7

13. Ch3-f4

Cg6-f4

14. Df3-f4

Cc6-e7

Se pot aprecia rezultatele deschiderii: ea nu s'a terminat în favoarea albului. Albul trebuie să piardă pionul a4. Este adevărat, el poate începe atacul de pioni pe flancul regelui, dar negrul are resurse suficiente de apărare.

15. h2-h4

Nd7:a4

16. h4-h5

Da5-b5

Atacând pionul c2.

17. Re1 d1

Ta8-c8

Cel mai simplu mijloc de a aduce în joc turnul a8. După aceasta albul trebuie să mai piardă încă câteva tempo-uri, pentru a se apăra împotriva atacului de figuri asupra regelui.

18. Nd2-cl

Tc8-c6

19. Nf1-e2

Mulți maeștri l-au criticat pe V. Smislov pentru această mutare și au recomandat 19. g4. Cred că la un joc corect al negrului, aceasta nu ar fi avut o importanță esențială.

19...

Tc6-a6

20. Rd1--d2

O realizare importantă pentru negru! Acum diagonală cl-h6 este închisă pentru nebulul alb.

20...

0-0

Mutarea aceasta este vădit favorabilă albului, căci negrul va fi silit să joace 21... f6 și dama albă capătă libertate de mișcare pe diagonală h2-b8.

Negrul nu era expus încă niciunui pericol; regele era destul de bine plasat în centru și în locul jocului la „cursă” (21. Na3, Nc2! 22. Ne7!; Db2) negrul ar fi trebuit să joace la simplificare, fie prin 20... Dd7 și 21... Nb5, fie prin 20... Db6 și 21... Nd7

21. g2-g4

f7-f6

22. e5:f6

Tf8:f6

23. Df4-c7

Tf6-f7

24. Dc7-d8+

Rg8-h7

25. f2-f4!

Cu teribila amenințare g4-g5-g6+. Gândindu-mă în această poziție peste 30 minute, am ajuns la concluzia că trebuie să joc 25... Dd7 26. Dd7:; Nd7: 27. Ta6:; ba 28. Re3, Nb5 cu poziție aproximativ egală, căci calul negru este gata să ocupe întotdeauna câmpul f5, în cazul înaintării pionului „g”.

Cu toate acestea m'am decis totuși să-mi încerc norocul și am intrat într-o variantă șireată, dar foarte periculoasă pentru negru.

25...

Db5-a5

Propunând schimbul damelor, fără o slăbire a poziției de pioni.

26. Dd8-b8

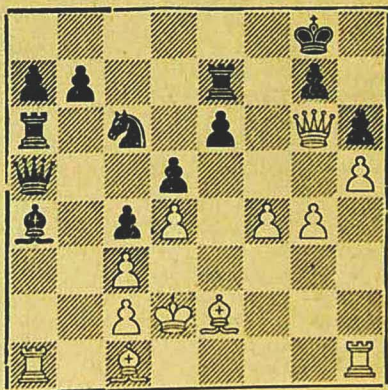
Ce7-c6

27. Db8-e8

Tf7-e7

28. De8-g6+

V. Smislov a făcut mutarea aceasta fără să se gândească. El a crezut, probabil, că 28 Df8 duce la schimbul damelor, în timp ce mutarea din partidă

păstrează albului posibilitatea atacului la rege. Aceasta a fost o serioasă e-

roare : tocmai după 28. Df8, Dd8 29. Dd8:; Cd8: 30. g5, albul ar fi păstrat perspective bune, căci aducerea calului negru la f5 nu era deloc simpă. Mutarea aleasă închide dama albă într-o cușcă.

28...

Rh7-g8

29. Ncl-a3

Albul nu observă nici acum primejdii la care este expusă dama albă, căci altfel ar fi jucat imediat g4-g5:h6, asigurându-i o retragere. Este adevărat că și în acest caz negrul ar fi avut avantaj, dar acum sarcina lui se simplifică.

29...

e6-e5

Jucat foarte riscat!

La început am avut intenția să joc 29... Dc7, dar varianta 30. Thfl, Ce5 31. fe, Ne8 32. Tf8+, Rf8: 33. Dh7 era proastă pentru negru. Trebuia însă ales 29... Dc7 30. Thfl, Cb4, 31. Nb4:, Ne8 și este îndoielnic dacă albul poate salva partida.

30. f4:e5

Aceasta este gresala decisivă. Continuând 30. de, albul n'ar fi trebuit

să piardă. Dacă negrul ar fi continuat la fel ca în partidă, atunci pionul rămas la f4 ar fi garantat albului un joc satisfăcător.

30...

Cc6:d4

31. Na3-b4

Da5-d8

32. Dg6:a6

b7:a6

33. c3:d4

Te7-b7

Mutarea câștigătoare. Iată unde își spune cuvântul lipsa pionului f4!

34. Tal:a4

Dd8-g5+

35. Rd2-d1

a6-a5

36. Ne2-f3

Tb7:b4

37. Nf3:d5+

Rg8-f8

38. Th1-fl+

Rf8-e8

39. Nd5-c6+

Re8-e7

40. Ta4:b4

Dg5:g4+

Albul a mai dat în plic mutarea 41. Rcl, dar nu a mai continuat partida. Lupta a fost interesantă, dar partida ar fi fost și mai valoroasă dacă ar fi fost evitate greșeli de ambele părți în faza finală.

(Comentarii de campionul mondial M. Botvinnic din cartea „Partide alese”)

REZULTATELE MATCH-ULUI DINTRE R. CEHOSLOVACA ȘI R. P. BULGARIA

26¹/₂ - 13¹/₂

După cum am anunțat în numărul nostru trecut, între 19—23.III. a avut loc la Praga un match între echipele reprezentative ale R. Cehoslovace și R. P. Bulgaria. Iată rezultatele complete ale acestei întâlniri:

RUNDA I. 19.III.1950

CSR	RPB	
Pachmann — Neikirch		1 : 0
Richter — Zwetkoff		1 : 0
Kottnauer — Dimitrov		0 : 1
Sajtar — Piskov		1 : 0
Zita — Ivanov		½ — ½
Opocensky — Popov		½ — ½
Ujtelly — Karastoïcev		1—0
Filip — Malcev		1—0
Seïc — Bobekov		1—0
Stulik — Bobocov		1—0
		8 : 2

RUNDA 2. 20.III.

Foltys — Neikirch	1—0
Richter — Zwetkoff	0—1
Kottnauer — Dimitrov	½ — ½
Sajtar — Piskov	0—1
Zita — Ivanov	1—0
Ujtelly — Popov	1—0
Filip — Karastoïcev	1—0
Seïc — Malcev	1—0

Stulik — Bobekov	0—1
Alster — Bobocov	0—1

5½ : 4½

RUNDA III. 22.III.

Foltys — Neikirch	½ — ½
Richter — Zwetkoff	1—0
Kottnauer — Dimitrov	1—0
Sajtar — Piskov	1—0
Zita — Ivanov	0—1
Opocensky — Popov	½ — ½
Ujtelly — Karastoïcev	0—1
Filip — Bobekov	½ — ½
Seïc — Bobocov	0—1
Stulik — Petrov	½ — ½
	5 : 5

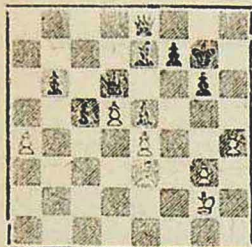
RUNDA 4-a. 23.III.

Foltys — Neikirch	1—0
Richter — Zwetkoff	½ — ½
Kottnauer — Dimitrov	1—0
Sajtar — Piskov	½ — ½
Zita — Ivanov	1—0
Opocensky — Popov	½ — ½
Ujtelly — Karastoïcev	1—0
Filip — Bobekov	½ — ½
Stulik — Bobocov	1—0
Alster — Petrov	1—0
	8 : 2

Cele mai bune rezultate ale echipei bulgare au fost obținute de către Bobekov și Bobocov, care au realizat câte 2 puncte.

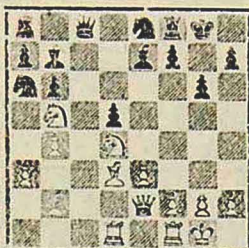
Care este cea mai bună mutare ?

Nr. 13

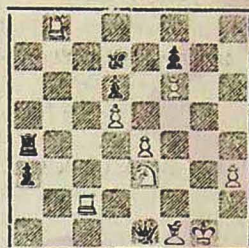
Albul mută

Nr. 14

Albul mută

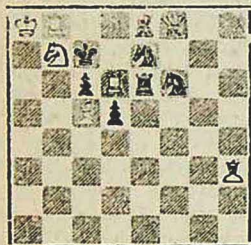
Nr. 15

Albul mută

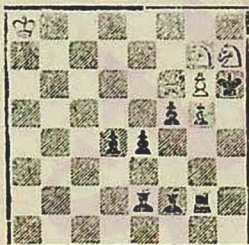
PROBLEME

13. N. Mansurov
„Șahul în URSS“ 1949

Albul joacă și face mat
în 3 mutări.

14. V. Pachman
Československý Šach
1950

Albul joacă și face mat
în 3 mutări.

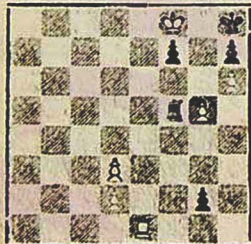
15. M. Wrobel (Varșovia)
Premiul I la concursul
Problemisten 1949

Albul joacă și face mat
în 3 mutări.

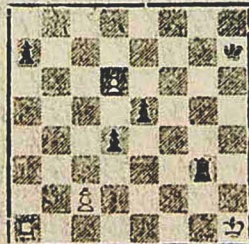
STUDII

Nr. 13. A. Herbstman
Premiul I la concursul
„Șahul în URSS“ 1931

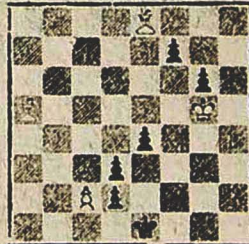
Albul joacă și câștigă.

Nr. 14. V. și M. Platov

Albul joacă și câștigă.

Nr. 15. Ing. P. Farago
(Cluj)
Premiul I la concursul
revistei „Enroque“ 1949

Albul joacă și câștigă.

COMBINAȚII, PARTIDE SCURTE

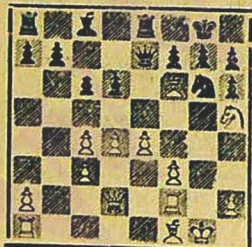
APĂRAREA NIMZOVICI

Alb: Richter (CSR)

Negru: Zwetkoff (RPB)

Jucată în matchul dintre echipele R. Cehoslovace și R. P. Bulgaria, la Praga, Martie 1950.

1. d4, Cf6 2. c4, e6 3. Cc3, Nb4 4. e3, 0-0 5. Nd3, d6 (Negrul alege sistemul de dezvoltare bazat pe formația de pioni d6-e5. Un alt plan este de a juca d7-d5, pentru a îngreua cât mai mult înaintarea albului în centru) 6. Cge2, e5 7. 0-0, Te8 8. Cg3, Nc3: 9. bc, e4 (Înaintarea aceasta face parte din planul strategic al negrului, dar — cum se va vedea mai târziu — ea permite albului să obțină o mare superioritate în centru) 10. Ne2, Cbd7 11. f3!, ef 12. gf! (Acum înaintarea e3-e4 nu mai poate fi împiedicată și albul capătă șanse de atac pe aripa regelui) 12... Cf8 13. e4, c6 14. Ne3, Da5 15. Dd2, Nh3 16. Tf2 (S'ar părea că negrul a rezolvat destul de bine problema dezvoltării. Figurile sale nu ocupă însă locuri bune și centrul puternic de pioni asigură albului inițiativa) 16... Cg6 17. Nf1, Nc8?! (Schimbul la f1 ar fi slăbit prea mult câmpul f5, care ar fi fost imediat ocupat de un cal alb. Mai bine ar fi fost însă Nd7) 18. Ng5! (Cu amenințarea foarte neplăcută de a juca 19. Nf6; gf 20. Dh6, urmat de Ch5 cu mat imparabil) 18... Dd8 19. Ch5, De7 20. Nf6:

Poziția după 20. Nf6:

(vezi diagrama. Nebunul nu poate fi luat din cauza 20... gf 21. Dh6, Df8 22. Cf6:+, Rh8 23. Dh7: mat).

DOUĂ COMBINAȚII DE MAT

În campionatul orașului Praga pe 1949-1950 s'au jucat multe partide interesante, printre care unele cu combinații clasice. Următoarele două sfârșituri de partidă sunt foarte instructive, ele prezentând două tipuri de mat care survin adeseori în partidele de concurs.

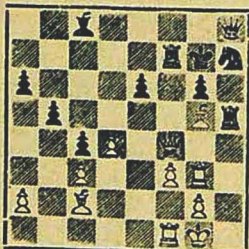
Negru: Brat

Alb: Maximovici

Albul a forțat câștigul în felul următor: 1. Nh7: + Rh7: 2. Th4+, Rg8 3. Dh3, f6 4. Th8+, Rf7 5. Tb7+ și negrul a cedat căci nu poate evita matul în maximum 3 mutări.

Negru: dr. Binder

Alb: Ing. Olexa

Albul dă mat în felul următor: 1. Nh6+!, Th6: 2. Dh6: +!+, Rh6: 3. Tg6: +, Rh5 4. g4+, Rh4 5. Rg2! și negrul a cedat. Matul nu poate fi evitat.

DESCHIDEREA

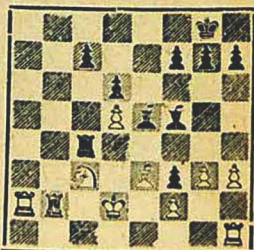
SPANIOLĂ

Alb: Neikirch (RPB)

Negru: Pachman (CSR)

Jucată în matchul R. Cehoslovacă R. P. Bulgaria, la Praga Martie 1950.

1. e4, e5 2. Cf3, Ce6 3. Nb5, a6 4. Na4, Cf6 5. d3 (O continuare pasivă care permite negrului să egaleze cu ușurință) 5... b5 6. Nb3, Ne7 7. Nd5 (Mai bine 7. c3, sau 7. Cc3) 7... Cd5: 8. ed, Cb4! (Mai bine decât 8... Cd4, cum recomandă Alapin, la care albul poate răspunde cu 9. Ce5; d6 10. Cf3, Ng4 11. Cbd2 Ng5 12. c3, Nd2: + 13. Nd2; Cf3: + cu atac pentru pion) 9. c4!? (Într-o partidă, Calapso - Grünfeld, Meran 1926, s'a jucat 9. Cc3, Nb7 10. Ce5; 0-0 11. 0-0, Tb8 12. Tfel, Cd5: cu avantaj pentru negru. Nici mutarea din partidă nu dă joc satisfăcător albului) 9... bc 10. dc, e4 11. Ce5! (Albul nu are altă posibilitate de a împiedica șahul călului la d3) 11... Nf6 12. a3, Ne5: 13. ab, Tb8 (Este clar că negrul a obținut poziție superioară din deschidere. El are perechea de nebuni și în plus pionii albi sunt slabi) 14. Ta4, Dh4 (Împiedică rocada albului) 15. Cc3, 0-0 16. De2, Te8 (Apără indirect pionul e4) 17. Ne3, d6 18. h3, Nd7 19. g3, Df6 20. Ta6; Tb4: 21. Ta3 (Cu regele rămas în centru și cu pionii slabi dela b2 și c4, poziția albului nu poate rezista multă vreme. Pach-

Poziția după 26... Tb2:+

mann conduce atacul final cu multă precizie) 21... Df3! 22. Df3., ef 23. Cd1, Tc4: 24. Rd2, Nf5 25. Cc3, Tb8 (Toate forțele negrului au intrat în luptă și cei doi nebuni domină tabla. Albul poate să cedeze) 26. Ta2, Tb2:+

27. Rd1 (La 27. Tb2:, ar fi urmat, Nc3:+ 28. Rd1, Nb2: și negrul câștigă) 27... Nc2+ 28. Rcl, Ta2: și albul cedează.

GAMBITUL DAMEI

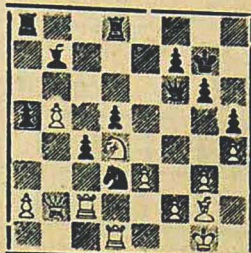
Alb: Benkő

Negr: Jeney

Campionatul R. P. Ungare pe 1950.

1. d4, d5 2. c4, e6 3. Cc3, Cf6 4. Ng5, Ne7 5. e3, 0-0 6. Cf3, h6 7. Nh4, b6 (Sistemul acesta de dezvoltare a fost mult analizat de către maeștrii sovietici și jucat în special de către Ma-

kogonov și Bondarevski) 8. Cd5:, Cd5: 9. Ne7:, De7 10. Cd5:, ed 11. Tc1, Nb7 (După cum a demonstrat Makogonov, nebunul din c8 trebuie dezvoltat la e6, pentru a putea participa și la apărarea flancului regelui)

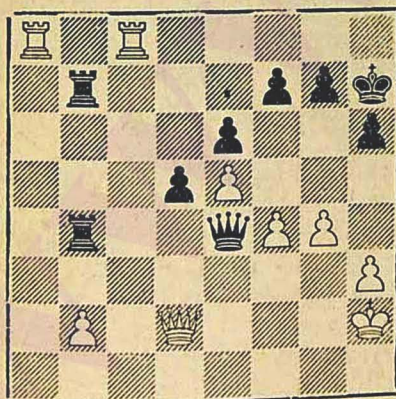
12. Nè2, c5 13. dc, bc (Faza deschiderii s'a terminat. Negrul are așa zisii „pioni atârnați“, a căror forță se menține numai dacă pot rămâne pe aceeași linie. Benkő reușește însă să forțeze înaintarea pionului c5 la c4

și obține astfel avantaj) 14. 0-0, Cbd7 15. b4! (O mutare foarte tare. Pionul nu poate fi luat din cauza Tc7, cu avantajul decisiv pentru alb) 15... c4 16. Cd4, a5 (Singura șansă pentru negru de a obține șanse de egalare consta în Ce5) 17. b5, Ce5 18. Dd2, Tfd8 (Acum se vede de ce 16... a5 a fost o mutare greșită. Turnul negru dela a8 este imobilizat la apărarea pionului a5) 19. Dc3, Df6 20. Tfd1, Cd7 21. Da3 g6 22. g3, Rg7 23. Tc2, Db6 24. h4, h5 25. Db2, Df6 26. Nf3 (Albul organizează metodic asediul pionului d5) 26... Ce5 27. Ng2, Cd3? (Vezi diagrama. O greșală gravă care permite albului să termine partida printr-o combinație interesantă) 28. d3:!, cd 29. Ce6+!! și negrul cedează, căci nu poate lua calul cu pionul din cauza 30. Tc7+ și albul câștigă dama.

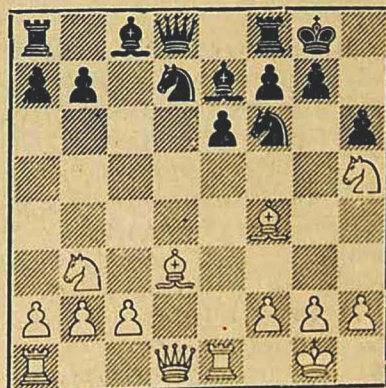
EXPLICAȚIA COPERȚII

Elisabeta Băkova, noua campioană de șah a U. R. S. S.

CARE ESTE CEA MAI BUNĂ MUTARE

Albul mută

Albul mută